

SAFEelement

ET NYHETSBREV FRA SAFE • 06.02.2020 • SAFE.NO

Nye varslingsregelverk legger mer ansvar på arbeidsgiver

1. januar 2020 trådte endringer i regelverket for varsling i arbeidslivet i kraft.

Endringene skal gjøre regelverket enklere å forstå og tolke for både arbeidsgivere og arbeidstakere. Det legger større ansvar for håndtering av varsling på arbeidsgiver, og flere grupper i arbeidslivet får rett til å varsle.

Varslingsregelverket gjelder ytringer om «kritikkverdige forhold», og gir nå klarere kjøreregler. Etter endringene presiserer arbeidsmiljøloven § 2 A-1 (2) at kritikkverdige forhold er «forhold som er i strid med rettsregler, skriftlige etiske retningslinjer i virksomheten og etiske normer som det er bred tilslutning til samfunnet».

Kritikkverdige forhold

Loven gir disse eksemplene på kritikkverdige forhold:

fare for liv eller helse
fare for klima eller miljø
korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet
myndighetsmisbruk
uforsvarlig arbeidsmiljø
brudd på personopplysningssikkerheten
Loven har også tatt inn en bestemmelse om at ytringer om forhold som kun gjelder arbeidstakerens eget arbeidsforhold, ikke regnes som varsling med mindre det er omfattet av arbeidsmiljøloven § 2 A-1 (2).

Loven er nå langt klarere på hva arbeidsgiver har plikt til å foreta seg i forbindelse med varsling, blant annet gjennom «arbeidsgivers aktivitetsplikt»:

Plikt til å undersøke varsel
§ 2 A-3 tydeliggjør at arbeidsgiver har plikt til ikke bare å motta og registrere varsel, men også til å undersøke og følge opp varselet. Dette skal gjøres «innen rimelig tid». Forbud mot gjengjeldelse – plikt til å ivareta den som varsler
§ 2 A-4 viderefører forbudet mot gjengjeldelse mot arbeidstakere som varsler. Den nye lovteksten understreker at

gjengjeldelsesbegrepet skal forstås vidt. Den definerer gjengjeldelse som «enhver ugunstig handling, praksis eller unnlattelse som er en følge av eller en reaksjon på at arbeidstaker har varslet» og gir konkrete eksempler på gjengjeldelse.

Loven presiserer at det er arbeidsgivers ansvar å forhindre at den som varsler, blir utsatt for gjengjeldelse. Det innebærer ikke bare at arbeidsgiver selv skal avstå fra aktive gjengjeldelseshandlinger; plikten betyr også at arbeidsgiver aktivt skal gripe inn for å forhindre at den som varsler, blir trakassert eller mobbet av for eksempel kollegaer.

Oppreisning ved gjengjeldelse

En viktig endring i loven er at den som varsler, i tillegg til oppreisning, også kan kreve økonomisk erstatning på såkalt objektivt grunnlag. Det vil si uten hensyn til om arbeidsgiver har skyld i det økonomiske tapet arbeidstakeren har hatt.

Plikt til å utarbeide interne rutiner for varsling

Etter arbeidsmiljøloven § 2 A-6 har arbeidsgiver ansvar for at virksomheten har rutiner for intern varsling. Rutinene skal oppfordre arbeidstakerne til å varsle om kritikkverdige forhold. De skal også beskrive framgangsmåten både for hvordan arbeidstakere kan varsle, og for hvordan arbeidsgiver skal håndtere og saksbehandle varsel.

Flere får lovfestet rett til å varsle

Arbeidstakere og innleide arbeidstakere har rett til å varsle om kritikkverdige forhold på egen arbeidsplass.

Fra nyttår omfatter varslingsreglene flere grupper – når disse utfører arbeid i en virksomhet som omfattes av arbeidsmiljøloven. Den utvidede retten framgår av arbeidsmiljøloven § 1-6.

Loven presiserer også at det finnes flere riktige framgangsmåter for å varsle om kritikkverdige forhold. Begrepet «forsvarlig» er tatt ut av lovteksten, og § 2 A-2 gir i stedet konkrete kjøreregler for hvordan selve varslingen skal foregå.

Arbeidstaker kan alltid varsle internt i virksomheten – enten til leder, eller via tillitsvalgt eller verneombud. Arbeidstaker kan også varsle til en offentlig myndighet, og i noen tilfeller til media eller offentligheten for øvrig. Da stiller imidlertid arbeidsmiljøloven strengere krav til framgangsmåten enn ved intern varsling og varsling til offentlig myndighet.

Arbeidstilsynet

Hele regelverket finner du hos Arbeidstilsynet. Se link <https://www.arbeidstilsynet.no/>

Noen få ledige plasser på SAFE Skolen Modul III -HMS: 18. – 19. februar 2020

SAFE Skolen Modul III – HMS: 18. – 19. februar avholdes på Thon Hotel Maritim – Stavanger.

Kurset går over 2 dager, med en felles middag på kvelden etter dag 1, på koselig restaurant i Stavanger.

SAFE dekker reise og opphold for alle kursdeltakerne.

Påmelding og info finner dere på vår hjemmeside www.safe.no

Husk viktig datoer

SAFE Tariffkonferanse 18. – 19. mars 2020

SAFE Tariffkonferanse avholdes på Clarion Hotel Energy, 18. – 19. mars 2020.

Egen innkalling til konferansen er sendt ut særskilt.

Fordelingen er en representant pr. klubb uansett størrelse. Klubber med over 500 medlemmer får 2 representanter. Forbundsstyret og forbundssekretærer kommer i tillegg.

Meld dere på via vår hjemmeside www.safe.no

Forhandlingsdatoer

10. – 11. mars og 16. – 17. mars forhandlinger Industriooverenskomsten. 28. mars til 1. april dersom mekling på Industriooverenskomsten.

27. – 29. april Oljeoverenskomsten Sokkel

4. – 6. mai Brønnserviceavtalen

12. – 14. mai NR avtalen

25. – 26. mai Oljeoverenskomsten, land

SAFE Klubbledermøte 3. – 4. juni 2020

SAFE avholder klubbledermøte 3. – 4. juni. Hold av datoen. Mer info og påmelding via hjemmesiden blir lagt ut når møtet nærmer seg.

Egen innkalling til konferansen blir sendt ut særskilt.

SAFE Kongressen 3. – 5 november 2020

SAFE avholder kongressen 3. – 5.

november 2020. Hold av datoen. Mer info og påmelding vi hjemmesiden blir lagt ut når konferanse nærmer seg.

Nye retningslinjer SAFE utdanningsfond

Det har kommet nye retningslinjer for SAFE utdanningsfond, gå inn på vår hjemmeside www.safe.no link for medlemmer - medlemsfordeler og last ned skjema. Neste utbetalingsdato er 20. mars 2020.

Viktig info - Min side

Medlemsdata «Min side»
Du kan gå glipp av viktig informasjon og gode medlemstilbud. Har vi riktig epost, adresse, tlfnr. etc. på deg? Om du innen 10. februar 2020 logger inn på www.safe.no «Min side» og oppdaterer dine data vil du være med i trekningen av 10 overraskelser.

På forhånd takk!

Med vennlig hilsen
SAFE